

Uw diagnose?

dr. H.C.T. van Zaanen

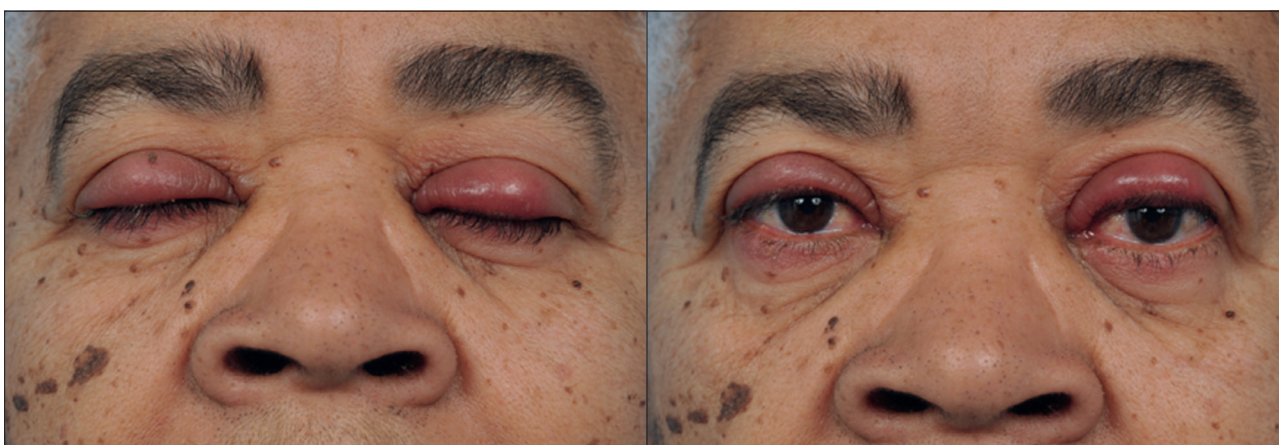
(NED TIJDSCHR HEMATOL 2018;15:190-1)

CASUS

Een 68-jarige vrouw werd behandeld in verband met een multipel myeloom, type IgG-kappa, ISS-2 met de combinatie melfalan, prednison en bortezomib à vijf weken (MPV-kuren). Tevens kreeg zij pamidroninezuur 30 mg intraveneus à vier weken. De CT-scan van het skelet toonde osteolytische lesies

zonder dat er sprake was van hypercalciëmie. Na drie cycli was het IgG gedaald van 72 naar 30,1 gr/l, maar presenteerde zij zich met pijnlijke en gezwollen oogleden (zie *Figuur 1* en *2*).

WAT IS UW DIAGNOSE?

FIGUUR 1 EN 2.

Correspondentie graag richten aan dhr. dr. H.C.T. van Zaanen, internist-hematoloog, Sint Franciscus Gasthuis, Kleiweg 500, 3045 PM Rotterdam, tel.: 010 461 61 61, e-mailadres: h.vanzaanen@franciscus.nl

ONTVANGEN 16 FEBRUARI 2018, GEACCEPTEERD 13 MAART 2018.

Benefits 2016;9:102-5.

4. Raedler LA, Niniaro (kaszomib): first oral proteasome inhibitor approved for the treatment of patients with relapsed or refractory multiple myeloma. *Am Health Drug*
3. Vey's MC, Delforge M, Mommaerts L. Treatment with doxycycline for severe bortezomib-associated blepharitis. *Clin Lymphoma Myeloma Leuk* 2016;16:109-12.
2. Frauendorf FW, Yang HK. Association between bortezomib therapy and eyelid chalazia. *JAMA Ophthalmol* 2016;134:88-90.
1. Grob SR, Jakobiec FA, Rashid A, et al. Chalazia associated with bortezomib therapy for multiple myeloma. *Ophthalmology* 2014;121:1845-7.

REFERENTIES

Antwoord: Er is sprake van een blefaritis van beide ogen ten gevolge van een zeldzame bijwerking van bortezomib (Velcade®). Bortezomib is een proteasoomremmer en een standaardonderdeel in verschillende combinatiebehandelingen van het multipeel myeloom. De bekende bijwerkingen zijn onder andere trombocytopenie, neuropathie, perifere neuropathie en moeheid. Complicaties van de ogen zijn zeldzamer en komen bij ongeveer 1% van de behandelde patiënten voor. Dit betreft dan voornamelijk droge ogen en wazig zien. Blefaritis is nog minder frequent en minder goed omschreven. Dit ontstaat meestal twee tot drie maanden na start van de behandeling met bortezomib.¹⁻³ Blefaritis is een ooglidrandontsteking waarbij de afvoergangen van de talgklierjes van Meibom verstopt zijn en klachten geeft van gezwollen oogleden met jeuk, tranen, wazig zien, irritatie en branderigheid. Chalazion is een zwelling van een talgklierje van Meibom in het ooglid, ook wel haged of gesterstekortel genoemd; beide termen worden nog al eens door elkaar gebruikt (voor anatomie, uitleg en verschil met hordolium zie www.oogartsen.nl). Bij patiënte werd de bortezomib gestaakt en de behandeling besond, conform de beperkte literatuur en in overleg met de oogarts, uit zesmaal daags dexamethason/genetamicine oogzalf (dexamytrex) in combinatie met warme compressen en gedurende 30 dagen doxycycline eenmaal daags 100 mg oraal. Hiermee trad geleidelijk geringe verbetering op, maar waren de symptomen ruim 11 weken na het stoppen van de bortezomib nog steeds aanwezig. Herintroductie van bortezomib leidt bij de meeste patiënten tot verergering van de oogklachten en de oogklachten kunnen hardnekkig zijn.¹ De beslissing om definitief te stoppen met bortezomib moet per individu worden afgewogen; effectieve therapie versus oculaire toxiciteit. Gezien de duur van haar oogklachten is zij verder behandeld met alleen melalan en prednison, met tot op heden een voortgaande respons. De vraag of blefaritis ook voorkomt bij de andere proteasoomremmers is niet zeker te beantwoorden. In de Tourmaline-studie met ixazomib werden door 26% van de patiënten oogklachten gemeld, maar voornamelijk wazig zien, droge ogen en conjunctivitis (versus 16% in de placebo-groep).⁴ In de Aspire-studie met carfilzomib werden oogklachten niet specifiek vermeld, maar in de productinformatie worden wazig zien en cataract als mogelijke bijwerkingen van carfilzomib genoemd (zie www.ema.europa.eu). Blefaritis is dus tot op heden bij beide middelen niet gemeld. Bij pijnlijke en/of gezwollen oogleden bij patiënten met een multipeel myeloom tijdens de behandeling met een proteasoomremmer moet men dus rekening houden met blefaritis als zeldzame complicatie van dit medicament.